

بررسی سازگاری گونه هرش (*Taverniera cuneifolia*) در استان

هرمزگان

رحمان اسدپور¹، محمد امین سلطانی پور^{2*}، ابراهیم جعفری تختی نژاد³ و سودابه طاووسی⁴

¹ کارشناس ارشد، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان هرمزگان، ایران. پست الکترونیک:

raasadpour@yahoo.com

^{2*} نویسنده مسئول، استادیار پژوهش، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان هرمزگان، سازمان تحقیقات، آموزش و

ترویج کشاورزی، بندرعباس، ایران. پست الکترونیک: m.soltanipoor@areco.ac.ir

³ دانشجوی دکترای بیابان دانشگاه هرمزگان، ایران. پست الکترونیک: Takhtiebi@rocketmail.com

⁴ کارشناس ارشد رشته خاکشناسی دانشگاه شیراز، پست الکترونیک: tavoosi@yahoo.com

چکیده

گونه هرش (*Taverniera cuneifolia*) یکی از گونه‌های مهم مرتعی استان هرمزگان از تیره Papilionaceae است. به منظور بررسی کشت و استقرار این گونه پهن برگ، این بررسی در حوزه معرف و زوجی دهگین (استان هرمزگان) در حدود جغرافیایی 29' 12" طول شرقی و 6' 46' 27° عرض شمالی از سال 1393 به مدت سه سال انجام شد. سه روش بذرکاری در فارو، بذرکاری در پیستینگ و بذرکاری در هلالی‌های آبیگر در قالب طرح پایه آماری اسپلیت پلات با تیمار اصلی تاریخ کشت و 3 تیمارهای فرعی روش کاشت در سه تکرار مورد مقایسه قرار گرفت. نتایج تجزیه واریانس میزان زنده‌مانی بذور سبز شده گیاه هرش نشان داد که تیمارهای کنترفارو و پیستینگ اختلاف معنی‌داری ندارند اما بین این دو تیمار با تیمار هلالی آبیگر اختلاف معنی‌دار وجود دارد. بیشترین درصد زنده‌مانی در تیمار هلالی آبیگر با 33/3 درصد و کمترین مربوط به تیمار کنترفارو با 2/2 درصد زنده‌مانی بود.

واژه‌گان کلیدی: سازگاری، گونه هرش، بذرکاری، استان هرمزگان.

مقدمه

کاهش تولید ناشی از تخریب مراتع از یک طرف، فراهم بودن پتانسیل تولید بیشتر در این گونه مراتع از طرف دیگر و همچنین نیاز روز افزون کشور به محصولات دامی و ضرورت‌های ناشی از امنیت غذایی کشور انجام اقدامات در راستای افزایش تولید در مراتع را ضروری می‌نماید. یکی از راهکارهای موثر برای افزایش تولید، کشت گونه‌های پرتولید بومی کشور می‌باشد. این گونه‌ها اغلب در مراتع تخریب یافته، از بین رفته و یا اینکه جمعیت آن‌ها به شدت کاهش یافته و گونه‌های نامطلوبی که کمتر مورد چرای دام قرار می‌گیرند و یا اینکه چرا نمی‌شوند جایگزین آن‌ها شده‌اند.

سطح قابل توجهی از مراتع کشور در اثر عوامل مختلف از جمله بهره‌برداری‌های بی‌رویه، تغییرات اقلیمی و دیگر عوامل تخریب یافته و بخش مهمی از گیاهان مرتعی در معرض خطر قرار گرفته و یا جمعیت آن‌ها به شدت کاهش یافته است. برای ایجاد پایداری در این گونه مراتع، اصلاح و احیاء آن‌ها از طریق انتخاب گونه‌های مناسب و یافتن بهترین شیوه‌های کشت و استقرار از اولویت ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس اصلاح مراتع از طریق کشت گونه‌های مرتعی بویژه گیاهانی که در عرصه‌های متفاوت مورد کشت و آزمایش قرار گرفته‌اند، موجب رونق این بخش از مراتع کشور شده که ضمن کمک به مساعد شدن رشد سایر گونه‌ها موجب افزایش تولید علوفه در مراتع و افزایش درآمد دامداران و بهره‌برداران در هر ناحیه آب و هوایی خواهد شد.

هرش (*Taverniera cuneifolia*) یکی از گونه‌های مهم مرتعی استان هرمزگان از تیره Papilionaceae است. گیاهی بوته‌ای با شاخه‌های بدون کرک یا در بخش‌های جوان اندکی کردآلود، برگ‌ها تک برگچه‌ای، گل‌آذین انبوه با 2 تا 10